

Ik loopen, by deeze machine heb ik veel nut, en voordeel bevonden, latende die verder, tot gebruyk en verbeteringe, van een jegelyk.

*Hoe verscheiden Zilver Soldeeren werden
gemaakt, die alle heel wel
loopen.*

IN. Hoogduits-Landt, en ook hier in Hollandt, hebben veele Mr. Zilver-Smidts, de gewoonte tot haar Soldeeren te neemen, zulk Zilver, als zy daaglyks verwerken, om reeden; dat zy zig verbeelden op dezelfs deugzaamheid, te beeter te kunnen verlaaten, dog de reeden bewyfen het teegendeel al te overvloedig, om zig aan deeze verbeeldinge te houden, gemerke alle Werk-Zilveren, met rood Kooper op haar juiste voet zyn gebrogt, en 't rood Kooper zeer hard in 't vier zynde, kan niet anders als een loomigheidt in de Soldeeren veroorzaaken, en van slegt Zilver gemaakt zynde; nooit glad weg loopen. Hoe veel werks dat de Mr. dikwils veroorzaakt, leerd de ervarentheid. Het is bekend dat zommige het doen om voordeel; Gemerkt zy, booven het rood Kooper dat reeds in 't Zilver is, nog zo veel geel Kooper zetten, als eygentlyk by syn Zilver moest werden gezet. Dus reekent men dan dat rood Kooper winst, brengen dezelve op zulke plaat-

sen

fen daar die niet zichtbaar is, en wel in grooten overvloed: Dog de winst heeft zyn Mr. ook wel bedroogen, daarom is niets beeter en geruster, tot het maaken van goede, (en regtveerdige) Zilver, Soldeeren, als het fynste te bekoomene Zilver, en dat geprepareerd, met zuiver geel Kooper, en zulks na de natuur des Zilver, daar die toe, Staadt, te werden gebruikt.

Neemt dan tot groote keur (of Zilver dat 11 pen. en daar booven houd) 10 lood fyn Zilver en 2 lo. geel Kooper, laat dat de hardste Soldeer zyn, om alle gegootene stucken, of ander zwaar goed te zaamen te brengen, die zal wel houden, wel loopen niet ligt verkoopen, en ook niet los laten.

Tot de middel Soldeer 10 lo. fyn en 4 lo. kooper, en tot week 10 lo. fyn 6 lood Kooper, welke ik wel zo vlug vinde als men op 't laast noodig is.

Vorder staat het ten keure van een jegelyk om zyne Soldeeren zo week of hardt te maaken. Als men die denkt, noodig te hebben; dog altoos van fyn, en geel. Dan zal de Soldeer zelden of nooit in 't werk vreeten, en weinig, of geen zwarte plecken nalaaten, het welk men van Soldeeren daar rood Kooper (en nog meer daar Spijouter of lood onder is) onvermydelyk is te verwagten.

Tot kleyne Keur, of Zilver dat 10 pen. en

en daar omtrent is houdende, neemt' 10. engels fyn en 4 eng. geel, laat dit de hardste zyn, en tot de weeke 10 eng. fyn en 6 eng. geel, met deze zal men alles kunnen Soldeeren, hout het te verwerkene Zilver, wat min of meer, zo prepareert de Soldeer ook daar wat na, dog ik meen door de bevindinge geleerd te hebben, dat wanneer by 1 lo. fyn Zilver meer als 6 eng. geel Kooper werd gezet, het Kooper als dan, Meester van 't Zilver werd, en nooit heel gladt zal loopen, dog zynder die 3 lo. geel en 4 lo. fyn neemen, welke Soldeer ook kan werden gebruykt, dog niet ter plaatsen daar de zelve kan gezien werden.

Tot groote Keur werd ook een harde Soldeer van 4 lo. Zilver een en een tweede lo. rood en een tweede lo. geel gemaakt, de welke heeden veel werd gebruykt, om 't werk eerst te zaamen te brengen, en ook wel misbruykt, met die op onzichtbaare plaatsen te veel te leggen, dog deze wil loopen en ook wel houden.

Kennelyk zynde, dat geene Soldeeren, hoe goetd ook gemaakt kunnen loopen, zonder wel beboraxt te zyn, zo werd daar van veele toegenoomen, fyne Borax alleen, die heel wel doet loopen, maar ligt de Yferdraaden (met welk het werk gebonden is) aan 't zelve doet vast zitten, derhalven is men genoodzaakt, het gefoldeerde werk (nog gloejent zynde) de draaden af te doen. Om

I ... dit

dit voor te koomen, zo neemt 8 lo. Borax
 4 lo. Smout van Glas, en 2 lo. Zout, of
 8 lo. Borax, 3 lo. smout van Glas, en 4.
 lo. Zout, alzo gemengde Borax, geen Y-
 ferdraat doet vast Soldeeren, en de Soldeer
 even wel doet loopen. Het is ook Min-
 nafi; gemerkt de Borax fomtydts tot zeer
 hooge prys loopt, daar het Smout, en 't Zout,
 altoos; veel civielder tē behooven is, maar
 alle Borax; het zy die gemengt werden of
 te niet, moeten heel fyn werden gestampt,
 in een (wel schoonen) Vysel, op dat die
 met schoonwaater als tot een Papie kunnen
 werden aangemaakt, en de mengfels ter-
 deeg door malkanderen koomen, fyn ge-
 stamt zynde kan men die in een glazen Vles
 wel toegemaakt voor stof, en op een droo-
 ge plaats gezet, tot het gebruyk bewaa-
 ren, veele laten de fyne Borax (op een
 schoone Zilver of Koperen plaat oploopen,)
 dan ryfen, of Koken de Paljoenen, zo ligt niet
 van 't werk af, en 't is ook minder moeiten te
 stampen. Dog zommige meenen, dat de Borax
 door 't oploopen yets van zyne kragt verliest.

Van 't gieten zo van Zilver als Goud.

HOe grooten gemak, en voordeel, de
 Konst van Goud en Zilver, wel te
 kunnen gieten, zynen Meester aanbrengt,
 is een ieder Goud en Zilver Smidt kenne-
 lyk, zo dat om 't zelve wel te kunnen doen
 zeer veele gelegen is.

Voor